

Zakon o postupcima naknade štete zbog povreda prava tržišnog natjecanja

Sadržaj

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE II. OTKRIVANJE DOKAZA

POGLAVLJE III. UČINAK ODLUKA TIJELA NADLEŽNIH ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA, ZASTARA, SOLIDARNA ODGOVORNOST

POGLAVLJE IV. PRENOŠENJE PREKOMJERNIH CIJENA

POGLAVLJE V. IZRAČUN VISINE IZNOSA ŠTETE

POGLAVLJE VI. SPORAZUMNO RJEŠAVANJE SPOROVA

ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene Zakona

(1) Ovim se Zakonom utvrđuju pravila postupka koja omogućuju svakome tko je pretrpio štetu prouzročenu povredom prava tržišnog natjecanja od strane poduzetnika ili udruženja poduzetnika učinkovito ostvarivanje prava na potpunu naknadu štete od tog poduzetnika ili udruženja poduzetnika.

(2) Ovim se Zakonom utvrđuju pravila koordinacije provedbe pravila tržišnog natjecanja od strane tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja i provedbe tih pravila u postupcima naknade štete pred nadležnim trgovačkim sudom.

Članak 2.

Pravna stečevina Europske unije

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2014/104 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za povrede odredaba prava tržišnog natjecanja država članica i Europske unije (SL L 349/1, 5. 12. 2014.).

Članak 3.

Značenje pojmova

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. Povreda prava tržišnog natjecanja: povreda propisa o zaštiti tržišnog natjecanja koji utvrđuju zabranjene sporazume poduzetnika ili zlorporabe vladajućeg položaja poduzetnika te povreda članka 101. ili 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Službeni list Europske unije, C 202, 7. lipnja 2016., u daljnjem tekstu: UFEU)
2. Štetnik: poduzetnik ili udruženje poduzetnika koje je počinilo povredu prava tržišnog natjecanja
3. Poduzetnik: subjekt u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja
4. Mali ili srednji poduzetnik: gospodarski subjekt u smislu propisa o poticanju razvoja malog gospodarstva
5. Nacionalno pravo tržišnog natjecanja: odredbe propisa o tržišnom natjecanju koje se primjenjuju samostalno ili usporedno s pravom tržišnog natjecanja Europske unije u skladu s člankom 3. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o osnivanju EZ-a (SL L 1, 4. 1. 2003.)
6. Pravo tržišnog natjecanja Europske unije: članak 101. i 102. UFEU-a
7. Postupak naknade štete: postupak u smislu propisa o parničnom postupku, osim ako nije drukčije uređeno ovim Zakonom
8. Zahtjev za naknadu štete: tužbeni zahtjev za naknadu štete prouzročene povredom prava tržišnog natjecanja
9. Imovinska šteta, obična šteta, izmakla korist, neimovinska šteta, zakonske zatezne kamate: imaju značenje određeno općim propisom koji uređuje obvezne odnose
10. Oštećenik: svatko tko je pretrpio štetu prouzročenu povredom prava tržišnog natjecanja
11. Agencija: pravna osoba s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj nadležna za zaštitu tržišnog natjecanja u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja

12. Tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja: Agencija, Europska komisija ili tijelo za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije

13. Sud: mjesno nadležni trgovački sud i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u skladu s propisima o ustrojstvu, djelokrugu i nadležnosti sudova

14. Odluka o povredi prava tržišnog natjecanja: pravomoćna odluka Agencije kojom se utvrđuje povreda prava tržišnog natjecanja, konačna odluka Europske komisije, pravomoćna odluka tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije kojom se utvrđuje povreda članka 101. i/ili 102. UFEU-a

15. Dokazi: dokazna sredstva koja su dopuštena pred sudom utvrđena propisima o parničnom postupku, propisima o zaštiti tržišnog natjecanja i ovim Zakonom

16. Kartel: sporazum ili usklađeno djelovanje između dva ili više neovisna poduzetnika konkurenta kojem je cilj usklađivanje njihovih konkurentnih postupanja na tržištu ili utjecaj na relevantne parametre tržišnog natjecanja putem praksi poput, ali ne ograničujući se na, dogovaranja ili usklađivanja kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih trgovinskih uvjeta, uključujući u pogledu prava intelektualnog vlasništva, određivanja kvota proizvodnje ili prodaje, dijeljenja tržišta i kupaca, uključujući dogovore o sudjelovanju u postupcima javne nabave, ograničenja uvoza ili izvoza ili protutržišnih djelovanja protiv drugih konkurenata

17. Oslobođenje od plaćanja ili umanjeње upravno-kaznene mjere: oslobođenje od plaćanja ili umanjeње upravno-kaznene mjere na temelju koje pokajnik, sudionik kartela, neovisno o drugim sudionicima tajnog kartela, surađuje u postupku tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja dobrovoljnim iznošenjem svojih saznanja o kartelu i njegove uloge u njemu, za što mu tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja, sukladno propisanim uvjetima, svojom odlukom odobrava oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere ili umanjeње upravno-kaznene mjere za sudjelovanje u kartelu.

Institut oslobođenja od plaćanja ili umanjeња upravno-kaznene mjere opisan u ovoj točki sadrži i europsko pravo tržišnog natjecanja koje primjenjuje Europska komisija i nacionalne propise o tržišnom natjecanju država članica Europske unije koje primjenjuju tijela nadležna za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije

18. Izjava-priznanje pokajnika: usmeno ili pisano dobrovoljno priznanje fizičke osobe ili poduzetnika, izjavljeno od odgovorne osobe poduzetnika ili ovlaštenog predstavnika poduzetnika-sudionika prijavljenog kartela, tijelu nadležnom za zaštitu tržišnog natjecanja o postojanju kartela i o njegovom sudjelovanju i ulozi u tom kartelu, posebno sastavljeno za podnošenje tijelu nadležnom za zaštitu tržišnog natjecanja s ciljem dobivanja oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere, ne uključujući već postojeće informacije

19. Postojeće činjenice i dokazi: dokazi koji postoje neovisno o postupku tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja te neovisno o tome nalaze li se te činjenice i dokazi u spisu predmeta tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja

20. Korisnik oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere: pokajnik sudionik kartela kojem je tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja svojom odlukom odobrilo oslobođenje od plaćanja upravno-kaznene mjere

21. Prekomjerna cijena: razlika između cijene koja je stvarno plaćena i cijene koja bi bila plaćena da nije bilo povrede prava tržišnog natjecanja

22. Sporazumno rješavanje sporova: bilo koji način koji omogućava strankama izvansudsko rješenje spora o tražbini naknade štete

23. Nagodba: dogovor koji je postignut putem sporazumnog rješavanja spora

24. Izravni kupac: fizička ili pravna osoba koja je izravno od štetnika kupila robu i/ili usluge koji su bili predmetom povrede prava tržišnog natjecanja

25. Neizravni kupac: fizička ili pravna osoba koja nije izravno od štetnika, već od izravnog kupca ili daljnjeg otkupljivača, kupila robu i/ili usluge koje su bile predmetom povrede prava tržišnog natjecanja, ili robu i/ili usluge koje ih sadrže ili su iz njih izrađeni ili izvedeni

26. Prijedlog za nagodbu s tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja: dobrovoljni usmeni ili pisani iskaz poduzetnika ili ovlaštenog predstavnika u ime poduzetnika tijelu nadležnom za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije koje imaju u svom pravnom poretku taj institut ili Europskoj komisiji, u kojem se opisuje priznanje poduzetnika ili njegovo odustajanje od daljnjeg osporavanja njegova sudjelovanja u povredi prava tržišnog natjecanja te priznanje njegove odgovornosti za povredu prava tržišnog natjecanja, koje je posebno sastavljeno kako bi tijelu nadležnom za zaštitu tržišnog natjecanja države članice Europske unije ili Europskoj komisiji omogućilo primjenu pojednostavljenog ili ubrzanog postupka.

Članak 4.

Podredna primjena drugih propisa

(1) U postupcima naknade štete na odgovarajući se način primjenjuju odredbe općeg propisa koji uređuje parnični postupak, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Na naknadu štete prouzročenu povredom prava tržišnog natjecanja na odgovarajući se način primjenjuju odredbe općeg propisa koji uređuje obvezne odnose, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 5.

Pravo na potpunu naknadu štete

(1) Oštećenik ima pravo na potpunu naknadu imovinske štete, na popravljavanje neimovinske štete prouzročene povredom prava tržišnog natjecanja te na zakonske zatezne kamate.

(2) Štetnik koji prouzroči štetu povredom prava tržišnog natjecanja dužan je naknaditi pretrpljenu štetu i odgovara za štetu bez obzira na krivnju.

(3) Predmnijeva se da je zbog povrede prava tržišnog natjecanja počinjene u obliku kartela nastala šteta, osim ako štetnik ne dokaže suprotno.

(4) Za štetu nastalu povredom prava tržišnog natjecanja u obliku kartela smatra se da je prouzročena tim kartelom, osim ako se dokaže da taj kartel nije bio uzrok štete.

POGLAVLJE II. OTKRIVANJE DOKAZA

Članak 6.

Otkrivanje dokaza

(1) U postupku naknade štete, na prijedlog stranke koja se poziva na ispravu ili druge dokaze koji su određeni ili određivi i tvrdi da se oni nalaze kod druge stranke ili treće osobe ili su im dostupni, sud može te osobe pozvati da u određenom roku podnesu isprave, odnosno predoče dokaze.

(2) U prijedlogu za otkrivanje dokaza stranka mora učiniti vjerojatnim da se ti dokazi nalaze kod druge stranke ili treće osobe, odnosno da su im dostupni, a ako je predlagatelj tužitelj, on mora učiniti vjerojatnim i postojanje svoje tražbine.

(3) Prije nego što donese odluku kojom drugoj stranci, odnosno trećoj osobi nalaže otkrivanje dokaza, sud će ih pozvati da se o tome izjasne. Kad stranka, odnosno treća osoba tvrdi da se dokaz ne nalazi kod nje, odnosno da joj nije dostupan, sud može radi utvrđivanja te činjenice izvoditi dokaze.

(4) Uz razloge navedene općim propisom stranka ili treća osoba ima pravo uskratiti otkrivanje dokaza samo u mjeri u kojoj bi to u smislu posebnih propisa značilo otkrivanje odvjetničke tajne ili njezine komunikacije s odvjetnikom.

(5) Prilikom odlučivanja o prijedlogu za otkrivanje dokaza sud će uzeti u obzir i ocijeniti interese stranke koja traži otkrivanje dokaza u odnosu na interese druge stranke i trećih osoba od kojih se otkrivanje dokaza traži, a osobito uzevši u obzir interes tih osoba da:

1. se ne otkrivaju dokazi, ako se predmetne činjenice mogu utvrditi i na temelju drugih dostupnih dokaza
2. dokazi budu određeni koliko je to moguće s obzirom na okolnosti pojedinog slučaja te da budu bitni za postupak
3. opseg i trošak otkrivanja ne budu toliki da su u očitom nerazmjeru sa značenjem činjenica koje se žele utvrditi ili
4. se zaštite vlastite ili tuđe poslovne tajne.

(6) Interes tuženika da izbjegne postupke naknade štete, odnosno da spriječi tužiteljjev uspjeh u postupku nije opravdan razlog za uskraćivanje otkrivanja dokaza koji mu idu na štetu.

(7) Ako je izvođenje dokaza iz stavka 3. ovoga članka ili otkrivanje dokaza temeljem ovoga članka povezano s određenim troškovima za treću osobu, sud će pozvati predlagatelja da položi predujam troškova.

(8) Ako stranka ne postupi po odluci suda kojom joj se nalaže otkrivanje dokaza, sud će činjenice koje su se tim dokazom trebale utvrditi smatrati utvrđenima.

(9) Protiv odluke suda o prijedlogu za otkrivanje dokaza strankama u postupku nije dopuštena posebna žalba.

(10) Na temelju odluke kojom je trećoj osobi naloženo otkriti dokaz ovrha će se provesti po službenoj dužnosti po zakonu kojim se uređuje ovršni postupak i prije pravomoćnosti toga rješenja.

(11) Treća osoba ima pravo na naknadu opravdanih troškova koje je imala u vezi s otkrivanjem dokaza. Trošak treba zatražiti u roku od 15 dana nakon potpunog postupanja po odluci suda.

Članak 7.

Zaštita povjerljivih informacija

(1) Sud je ovlašten naložiti otkrivanje dokaza koji sadrže povjerljive podatke kada smatra da su oni relevantni za postupak naknade štete.

(2) Na zahtjev stranke, treće osobe kojoj je naloženo otkrivanje dokaza ili po službenoj dužnosti sud može rješenjem, radi zaštite povjerljivih informacija stranke ili treće osobe, uz razloge navedene u općim propisima:

1. isključiti javnost iz cijelog postupka ili dijela postupka
2. odrediti da se dokumenti koji sadrže te informacije ne mogu umnožavati, već se može izvršiti uvid u sudu u te dokumente
3. odrediti da se dokumenti koji sadrže te informacije zatvore u poseban omot koji se može otvarati samo na sudu, u kojem slučaju će se ponovno zatvoriti u poseban omot i na omotu naznačiti da je dokument razgledan, datum razgledanja i tko je vršio razgledanje
4. prije davanja na uvid dokumenata koji sadrže povjerljive informacije upozoriti stranke i druge osobe koje imaju pravo uvida u dokument koji sadrži povjerljive informacije o obvezi čuvanja tih informacija na temelju ovoga Zakona i drugih propisa kojima se uređuje zaštita povjerljivih informacija. O tome da su upoznate sa svojim obvezama čuvanja povjerljivosti činjenica, osobe koje vrše uvid u dokumente potpisuju pred sudom izjavu.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena posebna žalba.

(4) Podnesci i odluke koji sadržavaju podatke zbog kojih je isključena javnost ne dostavljaju se putem e-Oglasne ploče suda nego putem pošte.

(5) Sud će u slučaju neuspjele dostave pozvati stranku putem e-Oglasne ploče da u roku od osam dana od dana objave tog poziva neposredno u sudu preuzme podnesak ili odluku. Ako u ostavljenom roku stranka ne preuzme podnesak ili odluku, smatrat će se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana objave poziva za preuzimanje podneska ili odluke na e-Oglasnoj ploči suda.

Članak 8.

Dokazi iz spisa predmeta tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja

(1) Prijedlog stranke za otkrivanjem dokaza koji se nalaze u spisu predmeta tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja mora:

1. biti određen, odnosno mora sadržavati opis naravi ili predmeta ili sadržaja dokumenata čije se otkrivanje traži
2. se odnositi na postupak naknade štete pred sudom
3. učiniti opravdanim da stranka dokaz ne može pribaviti na drugi način ili bi se mogao pribaviti samo s nerazmjernim teškoćama i
4. osigurati zaštitu učinkovitosti javne provedbe prava tržišnog natjecanja.

(2) Sud će zatražiti od tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja otkrivanje dokaza koji se nalaze u spisu predmeta tog tijela samo ako niti jedna stranka ili treća strana iz opravdanih razloga ne može pribaviti te dokaze.

(3) Prije nego što donese odluku iz stavka 2. ovoga članka, kojom tijelu nadležnom za zaštitu tržišnog natjecanja nalaže otkrivanje dokaza, sud će ga pozvati da se o tome izjasni.

(4) Nakon što je tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja okončalo postupak donošenjem odluke ili na drugi način mogu se iz spisa predmeta tog tijela otkrivati sljedeći dokazi:

1. podnesci, odnosno izjave dane na zapisnik, koje je posebno za postupak pred tijelom nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja sastavila, odnosno dala fizička ili pravna osoba
2. pismena koja je tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja sastavilo i poslalo strankama tijekom postupka i
3. povučeni prijedlozi za nagodbu.

(5) Dokazi iz stavka 4. ovoga članka koje predoči stranka ili treća osoba, a koji su pribavljeni isključivo iz spisa predmeta tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja, mogu se koristiti u postupku naknade štete nakon što je to tijelo okončalo postupak donošenjem odluke ili na drugi način. Iznimno, dokazi iz stavka 4. ovoga članka mogu se koristiti ako osoba koja ih predoči dokaže da ih je pribavila na drugi način.

Članak 9.

Izuzeci od otkrivanja dokaza iz spisa predmeta tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja

(1) Sud u postupku naknade štete nikada ne može naložiti stranci ili trećoj osobi otkrivanje sljedećih dokaza (trajno izuzeti dokazi):

1. izjave-priznanja pokajnika-korisnika oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere i
2. prijedloge za nagodbu.

(2) Dokazi iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se koristiti kao dokaz u postupku, osim ako stranka dokaže da nisu pribavljeni iz spisa predmeta tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja nego na drugi način.

(3) Tužitelj može podnijeti obrazloženi zahtjev sudu da samo sud izvrši uvid u dokaze za koje tuženik ili treća osoba tvrde da predstavljaju dokaze iz stavka 1. ovoga članka, kako bi sud utvrdio radi li se o takvim dokazima.

- (4) O zahtjevu sud odlučuje rješenjem protiv kojeg posebna žalba nije dopuštena.
- (5) Sud neće omogućiti pristup dokazima koji su trajno izuzeti ni strankama niti trećim osobama.
- (6) Sud može o tome je li i u kojoj mjeri pojedini dokaz trajno izuzet od otkrivanja u smislu stavka 1. ovoga članka zatražiti očitovanje od tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja, kao i od osobe koja je taj dokaz izradila.
- (7) Ako su samo neki dijelovi traženih dokaza obuhvaćeni trajnim izuzećem od otkrivanja iz stavka 1. ovoga članka, njihovi se preostali dijelovi otkrivaju u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (8) Dokaze koje je fizička ili pravna osoba pribavila isključivo uvidom u spis predmeta tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja, a koji nisu obuhvaćeni člankom 8. stavkom 4. i člankom 9. stavkom 1. ovoga Zakona, može koristiti u postupku naknade štete samo ta osoba, odnosno njezin pravni slijednik ili osoba koja je stekla njezinu tražbinu.
- (9) U skladu s pravom tržišnog natjecanja Europske unije i prakse u primjeni tih pravila, odnosno u skladu s nacionalnim pravom tržišnog natjecanja u postupcima naknade štete nikada se ne mogu otkrivati:

1. interni dokumenti tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja i
2. prepiska između tijela nadležnih za zaštitu tržišnog natjecanja.

Članak 10.

Novčane kazne

- (1) Sud može novčano kazniti stranke, njihove punomoćnike i treće osobe te njihove odgovorne osobe ako:
1. ne ispunjavaju ili odbijaju ispuniti obveze koje su nametnute odlukom suda kojim se štite povjerljive informacije ili
 2. povrijede ograničenja uporabe dokaza u smislu odredbi članaka 6. – 9. ovoga Zakona.
- (2) Ako stranka, njezin punomoćnik, odnosno treća osoba, ne postupi po odluci suda kojom joj se nalaže otkrivanje dokaza, uništi ili pokuša uništiti dokaze, sud je može kazniti novčano, od 5000,00 kuna do najviše iznosa od 1 % ukupnog godišnjeg prihoda koji je ta pravna osoba ostvarila u zadnjoj poslovnoj godini za koje postoje zaključena godišnja financijska izvješća, odnosno od 500,00 do 50.000,00 kuna za fizičke, odnosno odgovorne osobe.
- (3) Ako stranka, njezin punomoćnik, odnosno treća osoba povrijede ograničenja uporabe dokaza u smislu odredbi članaka 6. – 9. ovoga Zakona ili ako otkriju neku povjerljivu informaciju, sud je može kazniti novčano, od 10.000,00 kuna do najviše iznosa od 1 % ukupnog godišnjeg prihoda koji je ta pravna osoba ostvarila u zadnjoj poslovnoj godini za koje postoje zaključena godišnja financijska izvješća, odnosno od 500,00 do 50.000,00 kuna za fizičke, odnosno odgovorne osobe.
- (4) Žalba protiv rješenja o novčanoj kazni ne odgađa provedbu, osim ako se u toj žalbi pobija i odluka suda kojom nisu prihvaćeni razlozi za uskraćivanje otkrivanja dokaza.

POGLAVLJE III. UČINAK ODLUKA TIJELA NADLEŽNIH ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA, ZASTARA, SOLIDARNA ODGOVORNOST

Članak 11.

Učinak odluka tijela nadležnih za zaštitu tržišnog natjecanja

- (1) Povreda prava tržišnog natjecanja koja je utvrđena pravomoćnom odlukom Agencije ili odlukom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske donesenom u upravnom sporu protiv rješenja Agencije smatra se nepobitno dokazanom za potrebe postupka naknade štete pokrenutog pred sudom u smislu ovoga Zakona.

(2) Povreda članka 101. i/ili 102. UFEU-a utvrđena pravomoćnom odlukom tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja druge države članice Europske unije ili suda druge države članice Europske unije smatra se dokazanom u postupku naknade štete u smislu ovoga Zakona, osim ako se ne dokaže suprotno.

(3) Ovim člankom ne dovode se u pitanje prava i obveze suda u smislu članka 267. UFEU-a.

Članak 12.

Zastara

(1) Tražbina naknade štete zastarijeva u roku od pet godina od dana prestanka povrede prava tržišnog natjecanja i od dana kada je oštećenik saznao ili je mogao saznati za povredu prava tržišnog natjecanja, štetu i štetnika.

(2) Ako tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja pokrene postupak utvrđivanja povrede prava tržišnog natjecanja na koje se odnosi postupak naknade štete, zastara se prekida. Zastara počinje ponovno teći od dana pravomoćnosti odluke o povredi ili od dana na koji je postupak pravomoćno okončan.

(3) Zastara ne teče tijekom postupka sporazumnog rješavanja sporova u odnosu na one strane koje su bile ili jesu zajedno uključene u sporazumno rješavanje sporova.

(4) U svakom slučaju tražbina naknade štete zastarijeva u roku od 15 godina od prestanka povrede prava tržišnog natjecanja.

Članak 13.

Zastoj postupka

(1) Stranke mogu tijekom cijelog prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka suglasno zatražiti od suda zastoj postupka radi pokušaja sporazumnog rješavanja spora, bez obzira na način i forum rješavanja.

(2) Zastoj postupka primjenjuje se samo u odnosu na one stranke koje su zajedno uključene u sporazumno rješavanje spora.

(3) Zastoj iz stavka 1. ovoga članka može trajati do dvije godine.

(4) Sud će postupak nastaviti na prijedlog stranke, a protekom roka iz stavka 3. ovoga članka po službenoj dužnosti.

Članak 14.

Solidarna odgovornost

(1) Štetnici koji su povredu počinili zajedničkim djelovanjem solidarno su odgovorni svakom oštećeniku za štetu prouzročenu tom povredom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, korisnik oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere solidarno je odgovoran isključivo prema:

1. njegovim izravnim i neizravnim kupcima i dobavljačima, a

2. drugim oštećenicima samo kada se potpuna naknada štete ne može ostvariti od drugih štetnika

(3) Štetnik koji plati više nego što iznosi njegov udio u šteti može zahtijevati od svakog od ostalih štetnika da mu naknadi ono što je platio za njega. Udjeli u šteti određuju se uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinog slučaja, primjerice tržišne udjele na mjerodavnim tržištima, prihode ostvarene na mjerodavnim tržištima, uloge u kartelu ili drugoj povredi i slično, bez obzira na to o čijem kupcu ili dobavljaču se u pojedinom slučaju radi.

(4) Ako se udjeli štetnika ne mogu utvrditi, na svakoga pada jednak dio osim ako pravičnost zahtijeva da se u konkretnom slučaju drukčije odluči.

(5) U smislu stavka 3. ovoga članka, udio korisnika oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere ne smije prijeći iznos štete koju je taj štetnik prouzročio vlastitim izravnim ili neizravnim kupcima ili dobavljačima. Iznimno, njegov udio može prijeći navedeni iznos ako se radi o šteti prouzročenoj oštećenima koji nisu izravni ili neizravni kupci ili dobavljači niti jednog od štetnika, u čijoj naknadi korisnik oslobođenja od plaćanja upravno-kaznene mjere sudjeluje najviše do visine njegovog udjela u šteti.

(6) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, a ne dovodeći u pitanje pravo na potpunu naknadu štete, štetnik mali ili srednji poduzetnik solidarno je odgovoran samo svojim izravnim i neizravnim kupcima i/ili dobavljačima ako:

1. njegov tržišni udio na mjerodavnom tržištu iznosi manje od 5 % tijekom trajanja povrede prava tržišnog natjecanja i
2. bi primjena uobičajenih pravila solidarne odgovornosti nepovratno ugrozila njegovu gospodarsku održivost i prouzročila gubitak ukupne vrijednosti njegove imovine.

(7) Iznimka iz stavka 6. ovoga članka ne primjenjuje se ako je:

1. mali ili srednji poduzetnik aktivno sudjelovao u povredi prava tržišnog natjecanja kao inicijator ili je poticao druge poduzetnike da sudjeluju u povredi, osobito primjenom prisile ili prijetnje ili
2. ranije utvrđeno odlukom o povredi prava tržišnog natjecanja da je taj mali ili srednji poduzetnik povrijedio pravo tržišnog natjecanja.

POGLAVLJE IV. PRENOŠENJE PREKOMJERNIH CIJENA

Članak 15.

Obrana prenošenjem i neizravni kupci

(1) Štetnik u postupku naknade štete može kao obranu navesti činjenicu da je oštećenik u cijelosti ili djelomično prenio prekomjernu cijenu dalje niz lanac opskrbe te na taj način umanjio iznos obične štete koju je pretrpio. Takvo umanjeње ne dovodi u pitanje pravo na potpunu naknadu štete, uključujući i pravo na izmaklu korist zbog potpunog ili djelomičnog prenošenja prekomjernih cijena.

(2) Na štetniku je teret dokazivanja da je prekomjerna cijena prenesena i u kojem opsegu je prenesena u smislu stavka 1. ovoga članka, a on može zahtijevati otkrivanje dokaza od oštećenika ili od trećih osoba.

(3) Smatra se da je oštećenik koji je neizravni kupac dokazao da je prekomjerna cijena prenesena na njega ako dokaže da je:

1. štetnik počinio povredu prava tržišnog natjecanja
 2. povreda prava tržišnog natjecanja dovela do prekomjerne cijene za izravnog kupca štetnika i
 3. oštećenik kupio robu i/ili usluge koji su bili predmetom povrede prava tržišnog natjecanja ili je kupio robu i/ili usluge koji su iz njih izvedene ili ih sadrže.
- (4) Štetnik može dokazivati da oštećeniku iz stavka 3. ovoga članka prekomjerna cijena nije prenesena, odnosno da je prenesena u manjem iznosu.

(5) Pri procjeni je li zadovoljen zahtjev tereta dokazivanja iz ovoga članka, sud može uzeti u obzir:

1. postupke naknade štete koji se odnose na istu povredu prava tržišnog natjecanja, a koje su pokrenuli tužitelji s drugih razina lanca opskrbe
2. presude koje su donesene u postupcima naknade štete navedenim u točki 1. ovoga stavka ili

3. relevantne javno dostupne informacije koje proizlaze iz javne provedbe prava tržišnog natjecanja.

Članak 16.

Postupci naknade štete oštećenika s različitih razina lanca opskrbe

(1) Postupci naknade štete oštećenika s različitih razina lanca opskrbe ne smiju dovesti do višestruke odgovornosti ili nepostojanja odgovornosti štetnika.

(2) Oštećenik ima pravo na potpunu naknadu štete zbog cjelovitog ili djelomičnog prenošenja prekomjernih cijena na njega, a naknada za običnu štetu na bilo kojoj razini lanca opskrbe ne smije premašiti štetu od prekomjerne cijene koja je pretrpljena na toj razini.

(3) Odredbe iz članka 15. ovoga Zakona i stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se na odgovarajući način kada se povreda prava tržišnog natjecanja odnosi na kupce ili na dobavljače štetnika.

POGLAVLJE V. IZRAČUN VISINE IZNOSA ŠTETE

Članak 17.

Određivanje visine iznosa štete

(1) Ako se utvrdi da stranci pripada pravo na naknadu štete, ali se na temelju raspoloživih dokaza visina iznosa pretrpljene štete ne može utvrditi ili bi se mogla utvrditi samo s nerazmjernim teškoćama, sud će procijeniti iznos štete prema slobodnoj ocjeni.

(2) Kod određivanja iznosa naknade štete sud može zatražiti stručnu pomoć tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja.

POGLAVLJE VI. SPORAZUMNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 18.

Učinak nagodbi na naknadne postupke naknade štete

(1) Ako oštećenik postigne nagodbu s jednim ili više štetnika, ukupni iznos štete čiju naknadu ima pravo potraživati temeljem ovoga Zakona umanjit će se za iznos udjela u šteti koju su ti štetnici prouzročili, određenim u smislu članka 14. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Preostali dio tražbine oštećenika koji je postigao nagodbu ostvaruje se samo od drugih štetnika koji ne sudjeluju u nagodbi. Štetnici koji ne sudjeluju u nagodbi nemaju pravo od štetnika koji sudjeluju u nagodbi tražiti plaćanje udjela u šteti za preostali dio tražbine.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kada štetnici koji ne sudjeluju u nagodbi ne mogu podmiriti ostatak tražbine oštećenika koji sudjeluje u nagodbi, taj oštećenik može ostvariti ostatak tražbine od štetnika koji sudjeluju u nagodbi.

(4) Izričitom odredbom nagodbe stranke mogu isključiti primjenu stavka 3. ovoga članka.

(5) Pri određivanju iznosa čiju naknadu štetnik ima pravo tražiti od drugih štetnika sukladno s njihovim udjelima u šteti u smislu članka 14. stavaka 3. do 5. ovoga Zakona, sud će po prigovoru stranke uzeti u obzir sve iznose naknade štete koje su ti štetnici isplatili temeljem nagodbi.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Povratno djelovanje postupovnih odredaba ovoga Zakona

Odredbe članka 6. – 10., članka 13., članka 15., članka 16. stavka 3. i članka 17. ovoga Zakona primjenjivat će se na postupke naknade štete koji su u tijeku, a pokrenuti su nakon 26. prosinca 2014.

Članak 20.

Stupanje na snagu ovoga Zakona

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/17-01/39

Zagreb, 30. lipnja 2017.

HRVATSKI SABOR